

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

СУ «Георги Измирлиев»

адрес: гр. Горна Оряховица, ул. «Ангел Кънчев» 17
тел: директор - 0618/6 02 64; канцелария - 0618/6 02 66
e-mail: gim17@abv.bg, web: http://sou_gizmirliev.jlsoft.eu

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ДИРЕКТОР
КРИСИ АВРАМОВА

**ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ
НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ ИЗМИРЛИЕВ”
ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е съставена въз основа на Наредба 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, с която се определя Държавният образователен стандарт за гражданско образование в училище. Тя надгражда знанията, уменията, отношенията на учениците към проблемите, разглеждани по гражданско образование. Чрез програмата се насочва доизграждане на гражданското съзнание и добродетели на учениците в демократичното общество. Учениците допълват своите знания, умения и имат готовност за отговорно гражданско поведение. Целта на гражданското образование е ученикът да познава институции, структурата и процедурата на демократичното общество, икономическата и политическата реалност на глобализацията се свят. Чрез гражданското образование се зачита значимостта на всяка личност да признава правото и ценността на различието като приема равнопоставеността на всички в социалното пространство.

Програмата дава възможност ученикът да взаимодейства с членове на семейството си и общността по конструктивен и уважителен начин. Практическите занятия, заложи в нея, дават възможност на ученика да изрази своята гражданска позиция, да взема самостоятелно решения за своето развитие, да проявява инициативност и способност при поставяне на цели, да планира и обосновава действията си. Носи отговорност за поведението си, умее да оценява влиянието на постъпките си и тези на другите хора. Участва активно в интегрирането на отделните етнически групи.

Гражданското образование е с огромна важност. Програмата залага като основна цел превръщането на ученика в осведомен, ефективен и отговорен гражданин. Тя го подготвя с необходимите знания, нагласи и навици, за да може активно да се включи в демокрацията

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ОБЛАСТ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
Начален етап	<p>Междупersonни отношения</p> <p>Социална среда</p> <p>Права на човек</p> <p>Демократично гражданство</p> <p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - умее да различава и описва свои и чужди чувства, да описва и дава примери за това, как чувствата влияят върху поведението; - разбира и описва различия между хората по отношение на пол, възраст, раса, етническа принадлежност, професия; - разбира промените във взаимоотношенията с другите хора, свързани с порастването; - дава примери и описва поведения на сътрудничество; - разбира как поведението на един човек може да помогне или да нарани другите <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава различни демократични форми на училищния живот и определя мястото си в тях <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава основните права на човека и права на дете-то, както и основни организации и институции в тяхна подкрепа; - свързва правата с отговорностите, като се отнася с отговорност и толерантност при отстояването на правата си – сътрудничество и себеотстояване; <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира своята идентичност като „гражданин на Република България“ и гражданин на „Европейския съюз“ през споделените граждански ценности и културни традиции; <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира принципите за равнопоставеност на половете <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира на базисно ниво необходимостта от държавни институции и дава примери за тяхната роля за развитието на децата <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - осмисля значението на солидарността и сътрудничеството за постигането на лично и общностно благополучие; - изгражда чувство на увереност и умения за общуване
ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНО	<p>Междупersonни отношения</p> <p>Социална среда</p>	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - обяснява влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведение; - демонстрира умения за: отстояване на групов натиск и

<p>ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p>Права на човека</p> <p>Демократично гражданство</p> <p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<p>казване на „не“;</p> <ul style="list-style-type: none"> - споделяне; - даване на обратна връзка; - влизане и поддържане на приятелски взаимоотношения; - сътрудничество; разбиране на чувствата и преживяванията на другите <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава различни форми на ученическо самоуправление <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава изборителното право в България; - дефинира основните права на детето и дава примери за документи, институции и организации, които ги гарантират; - оценява различието в контекста на правата на човека <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира съдържанието на понятието „държава“; - осъзнава ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава и дава примери за етническа, религиозна и езикова принадлежност; - разбира общественото значение на различните професии и техния принос за общото благополучие; - осъзнава възможностите на образованието като фактор за личностното развитие; - разбира необходимостта от преодоляване на негативните предразсъдъци, включително и при работа в екип <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава принципите за разделението на властите и за върховенството на закона и може да дава примери за тяхното следване и нарушаване <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оценява значението на равенството, сигурността и толерантността в обществения живот на страната; - разбира смисъла на социалната справедливост и значението за осигуряване-нето на равнопоставеност, справедливост във и между отделните общности <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява негативни последици от демографския взрив; - разбира опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитието на човечеството; - обяснява разпространението на световните болести и епидемии във връзка с икономическото развитие на отделните страни и региони
<p>ПЪТВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p>Междупersonни отношения</p> <p>Социална среда</p>	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - показва умения за: изслушване, задаване на въпроси, перифразироване, даване и приемане на обратна връзка, споделяне и др.; - решаване на конфликт; изясняване на собствените и чуждите ценности и очаквания във взаимоотношенията; - изразяване на обич и близост; - описва и интерпретира понятията приятелство и интимно

	<p>Права на човека</p> <p>Демократично гражданство</p> <p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p>	<p>партньорство –роли, права и отговорности; - демонстрира разбиране за семейството като социална единица, за различните роли, права и отговорности в него и тях-ната динамика в жизнения цикъл; - демонстрира знания и умения за влизане в различни социални роли (ролева пластичност); - описва и обяснява груповите процеси и роли, принадлежност към групи, лидерство; - демонстрира умения за критично осмисляне на влиянията на културата, традициите, медиите върху взаимоотношенията.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - анализира проблеми на училищната общност, участва в диалог между заинтересованите страни, създава и осъществява проекти за развитие на училището като демократична общност</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава равнищата на публичното управление и познава правомощията на местни властови институции и процедурите за взаимодействие на гражданите с тях; - познава правата на групи със специални нужди – деца, хора с увреждания, малцинства; - разбира правата на човека като рамка, която може да служи за борба с несправедливостите.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - осъзнава статуса на гражданина и ролята му в публичния живот, - разбира спецификата и значението на гражданското общество и различните форми на гражданска активност; - осъзнава отговорността на отделния индивид в гражданското общество</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава различни форми на расизъм, както и успешни практики за тяхното преодоляване; - анализира ефективността на държавни политики за интеграция на групи със специални нужди от гледна точка на гарантиране на техните права и на концеп-цията за качество на живот.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава основните характеристики на модерните политически идеологии (ляво и дясно) и умее да прави анализ на политическия процес; - разбира важността на активната позиция на гражданина и неговото взаимодействие с институциите за преодоляване на негативни обществено- политически явления и създаване на възможности за устойчиво политическо,икономическо и социално развитие; - осъзнава значението на демократичните ценности и на демократичните институции за формирането на гражданска национална идентичност.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p>
--	--	--

	<p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<p>- осъзнава справедливостта и солидарността като основания на обществения живот в контекста на европейските ценности и проявява готовност за солидарни действия с нуждаещи се;</p> <p>- запознат е с принципите и формите на хуманната социална работа, с актуални социални политики на държавата и социални проекти на НПО</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <p>- осъзнава необходимостта от предефиниране на ключови понятия, като мир, война, справедливост, власт, толерантност, развитие пред лицето на съвременни глобални проблеми, като тероризма, бежанските кризи, екологичните проблеми и климатичните промени, анализира явления от обществения живот в страната, Европа и света от гледна точка на понятията за плурализъм и толерантност.</p>
--	---	---

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ТЕМИ	КОМПЕТЕНТНОСТИ КАТО ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
<p>НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p><u>Аз, малкият човек</u></p> <p>Тема 1: „Кой съм аз?“ Дейност: -рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата история; - попълва визитна картичка и разменя информация с останалите; -„Какъв съм бил“- всяко дете разказва интересни моменти от детството си -„Какъв съм сега“-ставам голям -„Какъв ще стана“- рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки -среща с хора от различни професии или места</p> <p>Тема 2: „Ние си приличаме, ние сме различни“ Дейност: „По какво се различаваме“? – ролеви игри „Оркестър“, „Кафяв свят“ -„По какво си приличаме“ – ролева игра „Стоножка“ -групова работа върху приликите между деца от различни раси и етноси</p>	<p>1. Постига по-висока степен на себепознание, себе-разбиране и себепознание.</p> <p>2. Разширява представата за себе си и другите</p> <p>3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси.</p> <p>1. Разбира и посочва общото и различното между връстниците си</p> <p>2. Открива неповторимото в различието и го приема</p> <p>3. Осмисля различието като богатство, като част от многообразието на света</p>

	<p>Тема 3: „Заедно” Дейност: -ролеви игри, представящи резултат от индивидуална работа и съвместна дейност -беседа относно резултатите и чувствата от различните дейности</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбира значението на отношенията с връстниците си 2.Развива чувство за принадлежност към общността на връстниците 3.Разбира нуждата от правила и ограничения в съвместната дейност
	<p>Семейство Тема 1: „Защо хората живеят в семейства” Дейност: -визуализиране и откриване на важни характеристики на семейството от различни картини -попълване на схема, открояваща причините за създаване на семейство -беседа върху видовете семейства и общото между тях, въпреки различното</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Осъзнава, разбира, че семейството е място за подкрепа, споделяне и защита. 2.Обяснява основни при-чини за възникване на семейство, функции. 3.Възприема многообразието на видовете семейства
	<p>Тема 2: „Дом, уют, сигурност” Дейност: -обсъждане на картини, представящи външната или вътрешната част на жили-ща от различни култури и епохи, като се акцентира върху общото, върху понятието дом -коментар на литературен текст, акцентиращ върху ролите и отговорностите в семейството -„Аз имам ключ за вкъщи”-ролева игра - обсъждане на въпроса „Какво означава да имаш ключ за вкъщи”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Осъзнава дома като мястото, в което се чувства сигурно и защитено 2.Разбира кои са основните дейности в дома и неговите функции. 3.Изброява прости правила на поведение у дома 4.Осъзнава разликата между <i>жилище</i> и <i>дом</i> 5.Изброява своите отговорности и задължения вкъщи.
	<p>Тема 3: „Отношения в семейството” Дейност: -работа в малки групи -изследване на случай и обсъждане -ролева игра”Търг на добрите семейни взаимоотношения” -обсъждане на резултата и достигане до изводи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разграничава различните видове отношения в семейството. 2.Разбира значението на отношенията в семейството за развитието на всеки човек. 3.Представя, обсъжда модел на добри взаимоотношения
	<p>Моят род Тема 1: „Що е род ? ” Дейност: - беседа върху приказката „Житената питка” - „ Разходка в историята ” - „ Ние правим родословно дърво” - демонстрация на схема и насоки за самостоятелна работа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбира същността на понятието „ род ” 2.Разбира ролята на рода за развитието на местната общност и на българската държава 3.Има познания за собствения род и чувство за принадлежност към него
	<p>Тема 2:</p>	

<p>„Родови характеристики“ Дейност: - родово интервю , представяне на резултатите - фамилните имена – ролева игра</p>	<p>1.Обогатява представата за обществото, запознавайки се с родовите характе-ристики. 2.Възприема рода като среда за усвояване на граждански ценности</p>
<p>Тема 3: „Родови характеристики“ Дейност: - визуализиране на родови символи в миналото и съвременното - изложба „Герб на моя род“ - работа в малки групи-„Традициите и младият човек“ (представяне на събраната информация)</p>	<p>1.Познава символите на рода като носители на родовия дух и памет 2.Обогатява представата си за традициите в населеното място</p>
<p>Нашето училище Тема 1 : „ Аз ходя на училище“ Дейност: - беседа върху обучение вкъщи или в училище - групова работа „Харесва ми....“ „Не ми харесва , защото.....“</p>	<p>1.Осъзнава ценността на училището като институция. 2.Проявява положително отношение и уважение към образованието</p>
<p>Тема 2 : „Училищна собственост“ Дейност: -решаване на казуси за изясняване на видовете собственост – работа в групи - игра, попълване на табло - изработване на правила за опазване на собствеността</p>	<p>1.Осъзнава разликата между видовете собственост – лична, на класа,училищна 2. Опазва и се грижи за училищната собственост</p>
<p>Тема 3 : „Училищен правилник“ Дейност: - дискусия върху конкрет-ни примери за нарушаване на правилата в училище - групова работа „какво е разрешено да правя в училище“, „Какво не е разрешено.....“ – Обсъждане - изготвяне на детски правилник за класа</p>	<p>1.Знае нормите и правилата в училище 2.Спазва училищния правилник</p>
<p>Тема 4 : „Проблемни училищни ситуации“ Дейност: -решаване на казуси – гру-пова работа, общо обсъж-дане -споделяне на личен опит</p>	<p>1. Изследва какво е справедливост 2.Придобива умения за справяне в проблемни ситуации</p>
<p>Тема 5 : „Нашият клас“ Дейност: -мрежа на взаимоотно-шенията-изясняване на неформалната структура</p>	<p>1.Придобива начални знания за формалната и неформалната структура на класа 2.Развива нагласи за взаимна помощ,</p>

	- игра за групова сплотеност	толерант-ност и сътрудничество
	Тема 6 : „Момичета и момчета” Дейност: -„Рожден ден на близнаци” – решаване на казус -поздравителна картичка – насоки за самостоятелна работа	1.Изгражда нагласа за уважение към другия пол 2.Формира умения за приемане на различията
	<u>Хранене и здраве</u> Тема 1: „Разумно хранене” Дейност: - разглеждат нагледни материали- хранителната пирамида - разказват за своя режим на хранене и предпочитани храни - дискусия върху употре-бата на здравословни и нездравословни храни и напитки - Изготвят индивидуален хранителен режим	1. Придобива знания за правилно хранене и отра-жението му върху здра- вето. 2.Знае що е наднормено тегло 4. Затвърждава и разширява знанията си за значението на витамините в детската възраст.
	<u>Лична хигиена и здраве</u> Тема 1: „Болести и как да се предпазим” Дейност: -Мултимедийна презента-ция на приказка – „Кралица Чистота и Цар Боклук” -Беседа върху причините за събитията в приказката. -Предлагат начини за предпазване от заболявания	1.Придобива знания за болести предавани по въздушно-капков път и чрез физически допир и начини за предпазване 2.Осъзнава ролята на добрата лична хигиена
	<u>Големият свят</u> Тема 1: „България в света” Дейност: -визуализация на инфор-мация за Европейския съюз -„Нашата Европа”- игра в рисунки	1.Придобива представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбира добросъседството като модел на отношения между държавите
	Тема 2: „Различията” Дейност: „Аз съм”-ролева игра „Красотата,това са различията”- работа в малки групи	1.Придобива представа за културно и етническо многообразие в света. 2.Развива нагласи за толерантно отношение и поведение и приемане на различието.
	Тема 3: „Войната и мирът” Дейност: -работа в малки групи -ролева игра „Пленници”	1.Изгражда разбиране за мира като нормално състояние на междудър- жавните отношения в съвременния свят. 2.Развива хуманно отноше-ние и съпричастност към жертвите на войната
ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	Тема 1. Вредите от телевизията и компютъра	1. Знае, че трябва да намали времето,

	Дейност: - беседи - ролеви игри - създаване на ситуации - дискусия	което се прекарва пред телевизионния екран или пред компютъра 2. Знае, че тези устройства водят до нарушения в здравословното състояние на организма, ако се прекалява с употребата им 3. Разбира, че тези устройства не могат да заместят четенето, общуването, игрите на открито, приятелите
	Тема 2. Приятелството, как да открием кои са истинските ни приятели? Дейност: - раздвижващи игри - драматизация на поведението на отрицателен герой	1. Съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците 2. Споделят представата си за уважението и доверието. 3. Изгражда емпатийност.
	Тема 3. Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот Дейност: - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила	1. Разбират същността на правилата като устройството на нашето общество. 2. Разбира, че правилата трябва да бъдат изпълнявани от всички
	Тема 4. Уважението към себе си и другите хора Дейност: -групова работа”Кои сме ние” „Мрежа на доверието”	1 .Споделя представите си за уважението и доверието помежду им и придобива представа за някои фактори, влияещи върху равнището на доверие между хората 2.Разбират понятието „емпатия”
	Тема 5. Безопасен ли е Интернет ? Дейност: - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила да осъзнаят положителни и отрицателни страни при сърфиране в интернет пространството	1. Знае основни правила при ползване на интернет 2. Умее да преценява и избягва рискови сайтове, свързани с игри, програми и др.
	Тема 6. Култура на поведението Дейност: - мозъчна атака ” Гражданин на годината”	1 . Изследва своите представи за съществени характеристики на ефективното гражданско поведение.
	Тема 7. Тийнейджърт-грубиянин.Какво го прави такъв? Дейност: - раздвижващи игри - драматизация на поведението на отрицателен герой	1. Съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците 2. Споделя представата си за уважението и доверието 3. Изгражда емпатийност.
	Тема 8. Правата на детето Дейност: - групова дейност - разиграване на казус - ролева игра „Съдебен процес” - обсъждане	1 .Осъзнава необходимост от регламентиране на човешките права. 2. Запознаване с нормативни документи. 3. Запознават се със ЗЗД

		4. Изграждане на активна гражданска позиция
	<p>Тема 9. Футболното хулиганство Дейност: - ролеви игри - посещение на футболна среща - дискусия „за” и „против” играта - разглеждане на футболното хулиганство като социален и спортен феномен</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае и спазва правилата на поведение при посещението на футболни срещи 2. Извлича поуки от „негативната страна” на спорта 3. Умее да преценява ситуацията и да се дистанцира от попадане в неприятни ситуации 4. Оценява самата игра 5. Уважава както своя, така и противниковият отбор
	<p>Тема 10. На пътя с чувство за отговорност Дейност: - ролеви игри - мултимедийни презентации</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае основните правила за движение на пътя 2. Спазва знаците, помагачи на пешеходеца безопасно да пресича
	<p>Тема 11. Етническа, религиозна и езикова принадлежност Дейност: - ситуация-разиграване на различни раси - „Красотата, това са различията”- работа в малки групи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Придобива представа за културно, етническо и религиозно многообразие на света. 2. Развива чувствителност към различието. 3. Развива нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
	<p>Тема 12. България в европейското и световно културно наследство Дейност: - визуализация на информация за балканските държави - „Нашата Европа”- игра в рисунки</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Придобива представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбира добросъседството като модел на отношения между държавите
	<p>Тема 13. Миграционни процеси Дейност: - ролеви игри - презентации, филми – беседа - представяне на различни ситуации, в хода на които се разкриват причинно-следствените връзки, довеждащи до миграция на населението</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава термина „миграция” 2. Познава видовете миграция 3. Знае причините, които довеждат до миграция
	<p>Тема 14. Граждански конфликти Дейност: - извеждане на определение за конфликт от групата - работа в малки групи "Дърво на конфликтите" -разглеждане на казуси- групова работа - анализ на конфликта</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Получават представа за същността на конфликта 2. Изгражда умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт
	<p>Тема 15. Децата и мирът на земя Дейност: - ситуативна дейност - ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Получава представа за някои от глобалните световни проблеми

		2. Изгражда чувствителност и разбиране към тези проблеми
	<p>Тема 16. Богатството на световния океан</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - презентации, свързани с основните проблеми за световния океан 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че световният океан е „люлката на живота” 2. Знае, че е в помощ на човечеството и трябва да се опазва за бъдещите поколения
ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	IX клас	
	<p>Тема 1. Познаваме ли българските традиции и обичаи?</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тест за определяне ниво на познаване - ролеви игри - беседа - участия в празнуването им 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае българските традиции и обичаи 2. Осъзнава, че спазването и празнуването им води до единство на нацията 3. Разбира, че нашия народ е оцелял през годините, благодарение на тези традиции
	<p>Тема 2. От какво се интересуват тийнейджърите?</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - беседа за интересите, които вълнуват децата в тази възраст - анкета - дискусия върху въпроси и отговори в анкетата 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че се променя във физически и емоционален план 2. Разбира плюсовете и минусите, които съпътстват възрастта 3. Умее да изрази своите вълнения, чувства и потребности, без да попада в конфликтни ситуации
	<p>Тема 3. Конфликтите и как да ги разрешаваме</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -извеждане на определение за конфликт от групата -работа в малки групи"Дърво на конфликтите" -разглеждане на казуси- групова работа -анализ на конфликта 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Получават представа за същността на конфликта 2.Изграждат умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт.
	<p>Тема 4. Моето училище – желано място за всички</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - беседа върху обучение вкъщи или в училище - групова работа „Харесва ми....” „Не ми харесва , защото.....” 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Осъзнават ценността на училището като институция. 2.Проявяват положително отношение и уважение към образованието.
	<p>Тема 5. Агресията в училище</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане -споделяне на личен опит 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Да изследват какво е справедливост 2.Придобиват умения за справяне в проблемни ситуации
	<p>Тема 6.Защо сме толкова различни?</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ситуация-разиграване на различни раси -„Красотата, това са различията”- работа в малки групи 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Придобиват представа за културното, етническото и религиозното многообразиe на света. 2.Развиват чувствителност към

		различието. 3.Развиват нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
	Тема 7. Моето хоби Дейност: - беседа	1. Умее да превърне интерес в хоби 2. Знае, че хобито носи удоволствие и оформя различни черти от характера на личността
	Тема 8. Какво ценя в приятелите си? Дейност: - анкета - беседа	1. Знае значението на думата „приятел” 2. Умее да помага, а при необходимост – да защитава приятел 3. Цени приятелите си
	Тема 9. Духовни основи на личността Дейност: - дискусия - ролеви ситуации - посещение в музей - творчество в различни сфери на изкуството - празнуване на църковни празници	1. Разбира понятието „личност” 2. Определя себе си като личност 3. Знае кои са духовните основи, изграждащи човек като личност
	Тема 10. Мит ли е анонимността в Интернет ? Дейност: - работа с компютър - занятие с практическа насоченост, водено от компютърен специалист	1. Знае какво е анонимност 2. Умее безопасно да сърфира в интернет пространството 3. Знае за рисковете, до които води споделянето на лични данни при регистра-ция в различни сайтове
	Тема 11. Лидерство. Умеем ли да общуваме? Дейност: -групова дейност - разиграване на казус -театрално представяне на невербално общуване - групова работа”Добрата обратна връзка”	1. Знае значението на термина „лидер” 2.Изразяват своите идеи за ефективно общуване. 3.Определят собствен стил на общуване 4.Осмислят разликата между едностранното и двустранно общуване.
	Тема 12. Демографски взрив и проблеми Дейност: - изработване на схеми, диаграми - създаване на презентации, разкриващи проблемите	1. Знае що е демографски взрив 2. Взема отношение по гло-бални проблеми, свързани с темата 3. Знае положителните и отрицателните страни, до които води демографски взрив
	Тема 13. Ролята на медиите в живота на обществото Дейност: - ролеви игри - дискусии	1. Разбира информацията, предоставена от медиите 2. Знае, че медиите са „посредник” между зрител и новина, представена от тях 3. Изгражда мнение и отно-шение към съобщавания проблем

	<p>Тема 14. Сигурността и толерантността в обществото Дейност: -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли</p>	<p>1. Да разберат откритостта и сигурността като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2. Изследват процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.</p>
	<p align="center">X клас</p> <p>Тема 1. Конституцията. Права и задължения на българските граждани Дейност: -лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров ”Демокрация” – игра</p>	<p>1. Разбират същността на Конституцията като основен закон на страната. 2. Да усвоят и разграничават основните елементи на Конституцията</p>
	<p>Тема 2. Що е демокрация? Дейност: - мозъчна атака ”Гражданин на годината” -групова работа –устройството на моята държава -ситуативна дейност-„Кое е демократично и кое не?”</p>	<p>1. Могат да формулират и обясняват основните принципи на демократичното управление 2. Изследват характеристиките на съвременната българска демокрация.</p>
	<p>Тема 3. Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човека срещу ограничаването и нарушаването им от институциите Дейност: -ролеви игри –извеждане на правата на човека, видове</p>	<p>1. Съпоставят идеята за свободата и правата на човека. 2. Изграждане на готовност да защитават своите права и правата на другите 3. Да осъзнаят връзката между права и отговорности.</p>
	<p>Тема 4. Глобализацията – тревоги и надежди. Дейност: -ситуативна дейност -ролеви игри</p>	<p>1. Получават представа за някои от глобалните световни проблеми 2. Изграждат чувствителност и разбиране към тези проблеми</p>
	<p>Тема 5. Дилемата - универсализация или глобализация. Дейност: - разказ - беседа - дискусия - разглеждане на положителни и отрицателни фактори, свързани с</p>	<p>1. Знае значението на понятията универсалност и глобалност. 2. Прави разлика м/у локален и глобален проблем. 3. Разграничава локално от глобално и търсене на връзка между двете.</p>

	темата	4. Свързва наученото с ежедневието
	<p>Тема 6. Аз, България и променящия се свят Дейност: - споделяне в малки групи – самооценка - творческа игра - ролеви игри</p>	<p>1. Обсъждане на основните характеристики на човешката личност. 2. Изследват собствените си соц. пространства.</p>
	<p>Тема 7. Какво е правова държава? Дейност: - лекция - беседа - посещение в съдебна палата – присъствие на дело</p>	<p>1. Знае как се организира обществото 2. Осъзнава, че в държавата има гражданско общество 3. Знае за механизъм за правна защита от произ-волни действия или без-действия на властта 4. Знае, че съдът е институция, обезпечаваща спазва-не върховенството на зако-на и ограничаваща държавната власт 5. Знае, че правовата държава се крепи на три <u>постулата</u>: върховенство на <u>закона</u>, върховенство на <u>правото</u> и върховенство на <u>правосъдието</u>.</p>
	<p>Тема 8. Свобода и отговорност Дейност: -казус „Счупеният прозорец“ -нарушаване на права - игра</p>	<p>1. Запознава се с основните документи, касаещи права-та на човека . 2. Утвърждава разби-рането, че всяко право поражда отговорност 3. Осъзнава, че свобода и отговорност са „ръка за ръка“ 4. Осъзнава разликата между право и свобода</p>
	<p>Тема 9. Ролята на семейството в изграждането на личността Дейност: - на занятието присъства възрастен, който е интервюиран от ученик по темата</p>	<p>1. Получава представа за характера и ролята на семейното влияние върху възпитанието на младия човек. 2. Разбира, че добрите отношения в семейството са негов соц. капитал.</p>
	<p>Тема 10. Етикецията в обществото Дейност: -ситуативна игра -лекционно представяне на активно и пасивно слушане -работа в групи</p>	<p>1. Усвоява основите на техниките за ефективно изслушване и изразяване . 2. Прави преценка на уместността за използване на тези техники при соц. изяви. 3. При поява, изява в обществото знае как да се държи, представи, спазва основни правила на етикеция</p>

	<p>Тема 11. Духовни основи на личността Дейност: - дискусия - ролеви ситуации - посещение в музей - творчество в различни сфери на изкуството - празнуване на църковни празници</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира понятието „личност” 2. Определя себе си като личност 3. Знае кои са духовните основи, изграждащи човек като личност
	<p>Тема 12. Насилието в училище и обществото Дейност: -решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане -споделяне на личен опит</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изследва какво е справедливост 2. Придобива умения за справяне в проблемни ситуации 3. Проявява толерантност и съчувствие
	<p>Тема 13.Трафикът на хора или съвременното робство Дейност: - ролеви ситуации - лекция от МВР - документални филми, свързани с проблема</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава важността на проблема 2. Проявява съпричастност към проблема и пострадалите от него 3. Осъзнава опасността, която крие този проблем 4. Знае, че трябва да има силен дух и психика, които го предпазват от попадане в „трафика”
	<p>Тема 14. Лесно ли е да бъдеш толерантен? Дейност: -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира откритостта като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследва процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	<p>Тема 15. Интернет възможности и опасности Дейност: - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила да осъзнаят положителни и отрицателни страни при сърфиране в интернет пространството</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае основни правила при ползване на интернет 2. Умее да преценява и избягва рискови сайтове, свързани с игри, програми и др.
	<p>Тема 16. Любов и секс. Отговорно сексуално поведение Дейност: - лекция от специалист - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава последиците от всяко свое сексуално действие, прави свой избор 2. Установява зрели лични взаимоотношения с партньора – зачита и се грижи за него, осъзнава и преценява риска при сексуален контакт, договаря и взема решение за безопасен секс или начини да се потърси помощ при нужда. 3. Умение да избере партньор 4. Отговорност в сексуалното поведение, която се състои в това да

		съумее да изгради открити и подкрепящи отношения с партньора, които да позволят да вземат заедно решения за безопасен секс, както и да е достатъчно информиран, за да може да прецени и контролира съществуващите рискове.
	<p align="center">XI клас</p> <p>Тема 1. Човекът – индивидуалност и космополит Дейност: -рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата история; - попълва визитна картичка и разменя информация с останалите; - „Какъв съм бил”- всяко дете разказва интересни моменти от детството си - „Какъв съм сега”-ставам голям - „Какъв ще стана”- рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки -среща с хора от различни професии или места</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постигна по-висока степен на себепознание, себеразбиране и себеосъзнаване 2. Разширява представата за себе си и другите 3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси.
	<p>Тема 2. Необходимите и излишните неща в човешкото съществуване Дейност: - беседа - анализ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае що е битие 2. Разбира, че човекът заема привилегировано положение в света 3. Разбира, че Битието изисква преди всичко човек да не отсъства там, където той единствено може да намери себе си
	<p>Тема 3. Култура на потребяване и спестовност Дейност: - ролеви игри - беседа - пазаруване в магазин по предварително зададен списък – „Кой ще закупи всички продукти, но ще похарчи най-малко пари”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението на термините 2. Умее да използва парични средства с мярка 3. Знае стойността на парите и възможностите, които са следствие ако ги имаш или не
	<p>Тема 4. Благотворителността – необходима и днес Дейност: - беседа- „Най-хубавото се вижда само със сърцето. Най-същественото е невидимо за очите”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че Благотворителност е процес на събиране на средства или други материални блага 2. Проявява хуманност, съпричастност, състрадание и любов към хората
	<p>Тема 5. Граждански форми на отстояване на човешките права Дейност: -ролеви игри –извеждане на правата на човека, видове</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Съпоставя идеята за свободата и правата на човека. 2. Изгражда готовност да защитава

		своите права и правата на другите 3. Осъзнава връзката меж-ду права и отговорности
	Тема 6. Индивидуални и колективни права: правата на малцинствата Дейност: - разговор - дискусия	1. Знае що е малцинство 2. Знае, че хората от мал-цинствата също имат пра-ва, задължения и отговор-ности 3. Умее да бъде толерантен 4. Помага при интегри-рането им в обществото
	Тема 7. Европейска иден-тичност и „границите” на Европа Дейност: - беседа - анализ	1. Осъзнава, че трябва да се формира единна европейска нация 2. Разбира, че европейската модерност става възможна благодарение на качест-вото си не само да се учи от други култури, но и творчески да вгражда в себе си чужди културни елементи
	Тема 8. Ролята на религията в ежедневието Дейност: - дискусия - беседа „За и против религията”	1. Разбира религията като необходимост от ежедневието 2. Почита църквата като институция 3. Празнува църковни празници
	Тема 9. Взаимоотношения и нагласи в общуването Дейност: - ролеви игри - диалози - беседа	1. Умее да общува 2. Познава правила и култура на общуването
	Тема 10. Личност, национална идентичност и малцинства Дейност: - разговор - дискусия	1. Знае що е малцинство 2. Знае, че хората от малцинствата също имат права, задължения и отговор-ности 3. Умее да бъде толерантен 4. Помага при интегрирането им в обществото
	Тема 11. Форми на държавно устройство Дейност: - беседа	1. Знае, че формата и поли-тическия режим характери-зират държавата 2. Знае, че взаимодействието между отделните държавни органи и институ-ции води до успешно управление
	Тема 12. Държавни символи Дейност: - изпълнява химна - ролеви игри - разговор	1. Познава символите на държавата 2. Знае историята, свързана с всеки символ
	Тема 13. Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности	

	Дейност: - лекция - беседа	1. Знае, че възникването на нацията е свързано с развитието на производствените отношения, създаване на общ пазар, обща култура и език 2. Разбира, че националната държава е политическа организация, резултат от нацията 3. Разбира, че като гражданин има собствен избор, следва общоприети модели на поведение 4. Осъзнава, че груповата идентичност не допуска свободно реещи се индивиди
	Тема 14. Национален патриотизъм Дейност: - беседа	1. Съзнава, че трябва да защитава държавата 2. Изпитва обич към родината 3. Гордее се от спортни завоевания, научни постижения и др
	Тема 15. Влияние на медиите Дейност: - ролеви игри - дискусии	1. Разбира информацията, предоставена от медиите 2. Знае, че медиите са „посредник“ между зрител и новина, представена от тях 3. Изгражда мнение и отношение към съобщавания проблем
	Тема 16. Толерантност при водене на спор Дейност: -групова работа - „Моят праг на толерантност“ -обсъждане на тема с размяна на роли	1. Разбира откритостта като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследва процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	XII клас	
	Тема 1. Глобализацията – за и против Дейност: -ситуативна дейност -ролеви игри	1.Получава представа за някои от глобалните све-товни проблеми 2.Изгражда чувствителност и разбиране към тези проблеми
	Тема 2. Какво знаем за Европейския Съюз? Дейност: - ролеви ситуации - разговор	1. Знае, че ЕС е самостоятелно юридическо лице, притежаващо правомощия да действа независимо от съставлящите го държави в рамките на предоставените му компетенции. 2. Знае, че Европейският съюз е международна организация без аналог
	Тема 3. Работа в екип. Какво отличава добрият екип?	

	<p>Дейност: - изпълнение на различни по тематика задачи, изискващи работа в екип</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае да работи в екип 2. Осъзнава, че успешната работа на даден екип зависи от прецизно и отговорно свършената работа на все-ки негов член
	<p>Тема 4. Професионално развитие – бъдеще и перспективи Дейност: - беседа - среща с професионалисти в своята област специалисти в зависимост от интересите на учениците към дадена професия</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Притежава усет да избере професия съобразно своите интереси и желания 2. Осъзнава отговорността при избор на професия 3. Умее да обоснове избора си 4. Знае за положителните и отрицателните страни на дадената професия
	<p>Тема 5. Планове за моя живот след завършването ми Дейност: - разговор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че сам трябва да направи план за своето бъдеще 2. Разбира сериозността на решенията, които се налага да вземе 3. Проявява отговорност към своето бъдеще
	<p>Тема 6. Начини за намиране на работа Дейност: - разговор - среща с представител на институция - ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Познава институцията, намираща работа 2. Обмисля „за” и „против” на вече предложена работа 3. Осъзнава, че колкото е по-квалифициран човек има по-големи шансове за намиране на доходна работа
	<p>Тема 7. Как да се реализираме у нас, в Европа и по света? Дейност: - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че възможността за реализация е водена от квалификацията на даден човек 2. Разбира, че от рано човек трябва да знае какво и къде иска, за да са погответи, кандидатства, завърши и реализира според желанието си
	<p>Тема 8. Конституцията. Права и задължения на българските граждани Дейност: Дейност: -лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров „Демокрация”-игра</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбира същността на Конституцията като основен закон на страната. 2. Усвоява и разграничава основните елементи на Конституцията
	<p>Тема 9. Гласуването на избори – отговорна гражданска позиция Дейност: - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че при навършване на

<p>- ролеви игри</p>	<p>пълнолетие трябва да гласува 2. Разбира отговорността при даване на своя вот 3. Осъзнава за сериозността при упражняване на гражданската си позиция</p>
<p>Тема 10. Какво е да си доброволец днес? Дейност: - практическа насоченост - беседа</p>	<p>1. Знае значението и смисъ-ла на думата доброволец 2. Разбира, че в повечето случаи доброволецът не получава заплащане за своя труд 3. Изгражда самоувереност 4. Намира нови приятели 5. Разбира, че за да стане доброволец трябва да има силна мотивация</p>
<p>Тема 11. Моите планове, моето бъдеще Дейност: - разговор</p>	<p>1. Осъзнава, че възмож-ността за реализация е во-дена от квалификацията на даден човек 2. Разбира, че от рано чо-век трябва да знае какво и къде иска, за да са погответи, кандидатства, завърши и реализира според желанието си</p>
<p>Тема 12. Университета-реализация след училище Дейност: - беседа - разговор</p>	<p>1. Прави избор за ВУЗ 2. Осъзнава необходимост от продължаване на своето обучение</p>
<p>Тема 13. Живота - низ от избори и съдбовни случки Дейност: - разговор - ролеви ситуации</p>	<p>1. Осъзнава, че решенията, които взема трябва да са обмислени 2. Знае, че човек сам определя как да живее</p>
<p>Тема 14. ЕС. България в ЕС. Ролята на България в ЕС Дейност: -визуализация на информация за балканските държави -„Нашата Европа”- игра в рисунки</p>	<p>1.Придобива представа за мястото на България в съвременния свят 2.Разбира добросъседст-вото като модел на отноше-ния между държавите</p>
<p>Тема 15. Общината, в която живея-добро място за реализация Дейност: - беседа</p>	<p>1. Познава условията, кои-то предлага родният край 2. Знае предимства, които му помагат при реализация в сравнение с друго населено място</p>
<p>Тема 16. Замяряване на въздуха и околната среда Дейност: - беседа - практически занятия</p>	<p>1. Осъзнава глобалният проблем със замърсяването 2. Активно участва в акции, свързани с опазване на околната среда</p>

УЧИТЕЛЯТ ДА ВЛАДЕЕ И ПРИЛАГА:

- дейностен подход;
- интерактивни методи на обучение;
- междупредметни връзки;
- партньорски отношения с учениците.

НА УЧЕНИЦИТЕ ДА СЕ ОСИГУРИ ВЪЗМОЖНОСТ ДА:

- анализират;
- моделират;
- работят с различни източници на информация;
- работят в екип;
- изработват и защитават проекти.